

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en gemeenteraad**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

informatiecentrum tel.
(070) 3738020

uw kenmerk

bijlage(n)

onderwerp
Brandweerontwikkelingen

ons kenmerk
ECCvA/U200700611

datum
26 april 2007

Lbr: 07/40

Samenvatting

In deze brief wordt u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen binnen de brandweerorganisatie. Daarnaast gaat deze brief in op de vraag in hoeverre onderwerpen als deze alleen een aangelegenheid zijn voor het college en in het bijzonder de burgemeester samen met de regionale brandweerorganisatie óf ook van de gemeenteraad

Postbus 30435 2500 GK Den Haag

Nassaulaan 12 2514 JS Den Haag Tel 070 373 83 93 Fax 070 363 56 82 www.vng.nl

2007007426

Aan de leden

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

informatiecentrum tel.
(070) 3738020

uw kenmerk

bijlage(n)

onderwerp
Brandweerontwikkelingen

ons kenmerk
ECCvA/U200700611

datum
26 april 2007

Lbr. 07/40

Geacht college en leden van de gemeenteraad,

De brandweerorganisatie is in beweging. In 2006 en begin 2007 waren het de arbeidsvoorwaarden rondom het afschaffen van het functioneel leeftijdsontslag (FLO) en de arbeidstijdenwetgeving die regelmatig in het nieuws kwamen. En dan was er ook nog een rapport van het IOOV. In deze brief wordt u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen binnen de brandweerorganisatie.

Daarnaast gaat deze brief in op de vraag in hoeverre onderwerpen als deze alleen een aangelegenheid zijn voor het college en in het bijzonder de burgemeester samen met de regionale brandweerorganisatie óf ook van de gemeenteraad.

Rol gemeentelijke bestuursorganen

De brandweer is een onderdeel van de gemeentelijke organisatie en valt als zodanig onder de verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad. Binnen het college heeft de burgemeester echter nog de specifieke verantwoordelijkheid van het opperbevel bij brand en bij ongevallen anders dan bij brand voor zover de brandweer daarbij een taak heeft (artikel 173 Gemeentewet).

De gemeenteraad heeft tot taak om op voorstel van het college middelen beschikbaar te stellen voor een goede bedrijfsvoering van de brandweer in alle facetten daarvan. Daarnaast stelt de gemeenteraad krachtens artikel 12 van de Brandweerwet bij verordening regels vast omtrent het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt (brandbeveiligingsverordening), voor zover daarin niet bij of krachtens de Woningwet of enige andere wet is voorzien.

Op grond van artikel 180 van de Gemeentewet is de burgemeester aan de raad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur. Hij geeft de raad daarvoor alle inlichtingen die voor de uitoefening van die taak van de raad nodig zijn. Deze informatie moet, tenzij het verstrekken ervan in

strijd is met het openbaar belang, schriftelijk of mondeling worden gegeven. Kortom, ook het terrein van de brandweer behoort tot het inhoudelijke aandachtsgebied van de drie gemeentelijke bestuursorganen: burgemeester, college en gemeenteraad. De onderwerpen waaraan in deze brief aandacht wordt besteed, hoeven niet tot onmiddellijke actie van de gemeentelijke bestuursorganen te leiden, maar kunnen op enig moment wel aan de orde komen. Deze brief heeft dan ook een informatief karakter.

FLO

In december 2005 is na lange onderhandelingen het functioneel leeftijdsontslag van (onder andere) brandweerpersoneel afgeschaft. Het FLO is vervangen door loopbaanbeleid. Het beleid is er niet langer op gericht dat brandweerpersoneel tot de datum van vervroegde uittreding in de uitrukdienst blijft, maar dat brandweerpersoneel wordt begeleid met een tijdige overstap naar een andere functie, binnen of buiten de brandweer. De overgang van FLO naar loopbaanbeleid betekent fundamenteel anders omgaan met personeel en een nieuwe benadering van opleiden en loopbaanplanning. Veel meer dan in het verleden zal moeten worden gekeken naar brede inzetbaarheid van het personeel.

Arbeidstijden

Op 1 juni 2006 is het Arbeidstijdenbesluit gewijzigd, en is de wettelijk toegestane arbeidsduur voor brandweerpersoneel in de 24-uursdienst (overwegend in de middelgrote en grote gemeenten) verlaagd. Waar in de meeste korpsen met 24-uursdiensten werd gewerkt met werkweken van gemiddeld 54 uur, is het nieuwe maximum 48 uur. In maart 2007 hebben de sociale partners in de gemeentesector een akkoord hierover gesloten. Het akkoord houdt in dat het brandweerpersoneel teruggaat naar een werkweek van 48 uur en dat de geoefendheid waar nodig wordt verbeterd. Hiertoe zullen op lokaal niveau nieuwe roosters ontwikkeld moeten worden.

Regionalisering brandweer

Met het verschijnen van het kabinetsstandpunt en de conceptwetgeving over de veiligheidsregio's, heeft de discussie over de regionalisering van de brandweer prominent op de agenda gestaan. De VNG heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat regionalisering geen doel op zich mag worden. De discussie over het al dan niet regionaliseren van (onderdelen van) de brandweerorganisatie moet in de regio's zelf plaatsvinden, op basis van een discussie over kwaliteit, effectiviteit en doelmatigheid.

Rapport IOOV

Eind 2006 en begin 2007 haalde ook een rapport over de bestuurlijke aansturing van de brandweer van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) het nieuws. Het rapport wees erop dat het slecht gesteld is met de brandweer. De VNG heeft in een reactie op het IOOV-rapport aangegeven de

kritiek niet geheel terecht te vinden. Veel ontwikkelingen zijn niet of onvoldoende meegenomen in rapporten over de brandweer waardoor een vertekend beeld ontstaat. Daarnaast ontbreekt een gedeeld en (her)kenbaar normenkader waaraan de brandweerorganisatie moet voldoen. Desalniettemin zijn er verbeterpunten die opgepakt moeten worden. Daartoe zijn in het verleden al de nodige trajecten ingezet. Een voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van veiligheidsregio's in Nederland waarin een kwaliteitsslag van alle operationele diensten (politie, brandweer en GHOR) centraal staat. Daarnaast is onlangs het beraad van voorzitters veiligheidsregio's gestart dat zich onder andere bezig zal houden met visieontwikkeling op de (organisatie van) de brandweer. Ten slotte is het project Kwaliteit Brandweerpersoneel (Kbp) opgestart om ervoor te zorgen dat brandweerlieden vakbekwaam zijn en blijven door bijscholing en oefening.

Besluit Kwaliteit Brandweerpersoneel

Al enige tijd wordt er door vertegenwoordigers van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR), het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (Nifv), het Nederlands bureau brandweereexamens (Nbbe) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gewerkt aan de wijziging van het huidige Besluit Brandweerpersoneel. De reden van de wijziging is het verhogen van de kwaliteit van het brandweerpersoneel én deze kwaliteit waarborgen.

Aanleiding

Waarom is de verhoging van de kwaliteit nodig? Onze samenleving wordt steeds complexer. De brandweer moet optimaal voorbereid zijn om risico's te beperken én calamiteiten te voorkomen. En als het nodig is, dient de brandweer er te staan. Hiervoor moet het brandweerpersoneel goed uitgerust zijn én goed met elkaar samenwerken. Gericht opleiden en oefenen is hierbij belangrijk. Het gaat niet langer om vakbekwaam worden (opleiden en examinering) maar ook om vakbekwaam blijven (bijscholen en oefenen) Een integraal systeem dus. Een diploma is de start van vakbekwaam blijven. Het Besluit brandweerpersoneel wordt vernieuwd en heet voortaan *Besluit Kwaliteit Brandweerpersoneel*.

Veranderingen

Wat gaat er veranderen met het Besluit Kwaliteit Brandweerpersoneel?

- Het huidige besluit richt zich op rangen. In de praktijk echter is er sprake van functies. Het nieuwe besluit wordt daarom functiegericht.
- Het huidige besluit richt zich op selectie, opleidingen en examens. Het diploma is onbepaald geldig. Het nieuwe besluit zal zich ook richten op bijscholen en oefenen (vakbekwaam blijven).

- Er worden uniforme eisen opgesteld waaraan brandweerpersoneel moet voldoen. Dit betekent een uniforme basis voor iedereen. Overigens kan de werkgever altijd aanvullende eisen stellen.

Aan vrijwilligers worden dezelfde eisen gesteld als aan beroepspersoneel. Dit betekent niet dat er extra eisen worden gesteld aan vrijwilligers of dat beroeps iets moeten inleveren, een beeld dat bij velen leeft. Door de normen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de functies, wordt recht gedaan aan iedereen. Extra (onnodige) belasting, een veelgehoorde klacht, wordt hiermee vermeden.

Dagelijkse praktijk

Wat merkt het personeel hier straks in de dagelijkse praktijk van?

- Brandweerpersoneel wordt niet langer aangesteld in een rang maar in één of meerdere functies
- Brandweerpersoneel leert alleen wat voor het direct uitoefenen van de functie nodig is. Aan het begin van de loopbaan, maar ook tijdens. Om de kennis en vaardigheden op peil te houden, zijn oefenen en bijscholing belangrijk.
- Opleiden en oefenen blijven net zo belangrijk als nu, maar worden gericht. Dit betekent niet méér oefenen. Maar wel meer gericht op de functie.

Functies

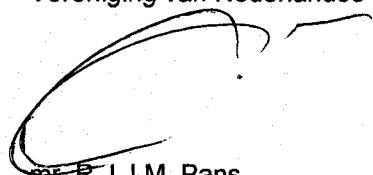
Er kunnen twee soorten functies onderscheiden worden: operationele functies en beheersmatige functies. Operationele functies zijn functies die direct betrekking hebben op de repressieve taken van de brandweer. De beheersmatige functies zijn managementfuncties en specialistische functies. Het zijn functies die gericht zijn op proactie (het voorkomen van structurele oorzaken van onveiligheid), preventie (de risico's zo klein mogelijk houden en de gevolgen van eventuele ongevallen beperken), preparatie (de voorbereiding op de bestrijding van rampen en crises) en de nazorg (de zorg voor slachtoffers).

Wetgevingsproces

Het functiegerichte opleiden voor officieren is in 2005 van start gegaan. In de loop van 2008 zullen ook de opleidingen voor manschap a en bevelvoerder volgen. Om het Besluit Brandweerpersoneel te kunnen wijzigen, is wijziging van de Brandweerwet 1985 nodig. Het voorstel tot de wijziging van de Brandweerwet ligt nu in de Tweede Kamer.

Naar verwachting zal eind 2007 de gewijzigde Brandweerwet en het nieuwe Besluit Kwaliteit Brandweerpersoneel in werking zijn getreden. Het nieuwe functiegerichte en integrale stelsel zal in fasen in werking treden. Meer informatie treft u op www.nvbr.nl. Ook kunt u via deze website of via www.infopuntveiligheid.nl vragen stellen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad,

Deze ledenbrief staat ook op VNG-net. Kijk op www.vng.nl onder VNG-brieven.